

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8410205921
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8410205921.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobcu: Slovenská republika - Vojenské lesy a majetky SR, š.p., so sídlom Lesnícka 23, Pliešovce, IČO: 31577920, odštepny závod Kežmarok, Generála Štefánika 26, Kežmarok, zastúpeného JUDr. Milošom Barbušom, advokátom so sídlom v Bratislave, Štúrova 13, P.O.BOX 154, IČO: 31760074, proti žalovaným: 1/ W. M. A., N.. XX.X.XXXX, A. P. F. W. XX, A.-XXXX T. - B.. X., A., 2/ F.. Z. T. M. A., N.. XX.XX.XXXX, A. F.. XXD-XXXXX B.-H., N., 3/ X. A., N.. XX.X.XXXX, A. T. Ú.. X, S.-XXXX A., V., 4/ X. A., N.. XX.X.XXXX, A. A.: XXXX A., K. L.. XX, M.. Z.. XX., V., 5/ F.. V. S., N.. X.X.XXXX, A. K. Ú.. X/a, A. U., V., 6/ Z. Q. A., N.. XX.XX.XXXX, A.: XXXX A., N. L.. XX/A, J.. Z.. XX., V., žalovaní 1/, 4/, 5/ a 6/ zastúpení Mgr. Marcelom Fandákom, LL.M., advokátom so sídlom v Košiciach, Kováčska 40, IČO: 42247161, žalovaní 2/ a 3/ zastúpení JUDr. Martinom Babjakom, advokátom so sídlom v Košiciach, Kováčska 40, IČO: 50082973, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 2C/139/2010-585 z 30.4.2020, takto

rozhodol:

Mení uznesenie vo výroku o trovách konania tak, že žalovaní majú nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie v prejednávanej veci týkajúcej sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, kat.úz. C., okres K. zastavil. Náhradu trov konania sporovým stranám nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/121/2016-506,13Co/122/2016-506 zo dňa 26.9.2017, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Kežmarok č.k. 2C/139/2010-299 zo dňa 23.6.2014 vo výroku o zamietnutí žaloby o určenie vlastníckeho práva, okrem iného uviedol aj ďalší procesný postup spočívajúci v povinnosti prvoinštančného súdu rozhodnúť, a to o prekážke litispendencie z dôvodu skôr začatého konania o určenie vlastníckeho práva ohľadom tých istých účastníkov a tých istých nehnuteľností vedených pod sp.zn. 3C/150/2014 (pôvodne vedených pod sp.zn. 3C/168/2006).

3. V konaní sp. zn. 3C/150/2014 dňa 5.9.2014 Okresný súd Kežmarok uznesením rozhodol o návrhu žalobcu na zmenu žaloby, ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. území C., obec C., okres K., zapísaných na LV č. XXX, bližšie špecifikovaných v žalobe, a to vo vzťahu k Slovenskej republike. Uvedené konanie (3C/150/2014) sa pôvodne začalo už žalobou zo dňa 6.11.2006, ktorou sa žalobca domáhal určenia práva hospodárenia k predmetným nehnuteľnostiam, v tom čase ešte zapísaným na LV č. XXX (k prečíslovaniu došlo z dôvodu pozemkových úprav). Teda, ak ten istý žalobca sa v konaní sp. zn. 3C/150/2014 na Okresnom

súde Kežmarok domáhal určenia práva hospodárenia k predmetným nehnuteľnostiam proti tým istým žalovaným už žalobou z 6.11.2006 (aj keď až uznesením zo dňa 5.9.2014 súd pripustil zmenu žaloby o určenie práva hospodárenia k predmetným nehnuteľnostiam) a v konaní vo veci sp. zn. 2C/41/2012 sa ten istý žalobca proti tým istým žalovaným domáhal určenia vlastníckeho práva k tým istým nehnuteľnostiam (spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 2C/139/2010 žalobou doručenou okresnému súdu dňa 4.3.2012), tak konanie pod sp. zn. 3C/150/2014 (na základe podanej žaloby zo dňa 6.11.2006) začalo skôr.

4. Zo zistených skutočností tak vyplýva, že žalobca sa v oboch prípadoch domáha určenia vlastníckeho práva k tým istým nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k.ú. C., obec C., okres K. a medzi tými istými sporovými stranami. Konanie prebiehajúce na tunajšom súde pod sp. zn. 3C/150/2014 tak predchádza v rovnakej veci konaniu pod sp. zn. 2C/139/2010.

5. Z vyššie uvedených dôvodov súd konanie, v zmysle § 161 ods. 2 CSP pre neodstrániteľnú prekážku (listispedencia), zastavil.

6. Po opätovnom preskúmaní osobitostí prípadu je potrebné pre rozhodnutie o trovách konania aplikovať práve ustanovenie § 257 CSP.

7. Podľa názoru súdu existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa možno opodstatnene vzhľadnúť predovšetkým v povahe a okolnostiach sporu ako aj v jedinečnosti procesnej situácie. Jedinečnosť procesnej situácie (tak na začiatku, ako aj počas konania) zakladá dôvod na to, aby žalobca, i napriek tomu, že zaviniel zastavenie konania, nebol zaviazaný k náhrade trov konania žalovaných.

8. V priebehu konania došlo z dôvodu pozemkových úprav k prečíslovaniu sporných pozemkov, pôvodne zapísaných na LV č. XXX, k.ú. C., obec C., okres K., v súčasnosti zapísaných už na LV č. XXX, k.ú. C., obec C., okres K.. Predmet sporu tak tvoria pozemky, ktoré boli v dôsledku pozemkových úprav prečíslované, čo malo za následok prijatie rozhodnutí o zmene žaloby nielen v tomto konaní, ale aj v ďalších dvoch konaniach prebiehajúcich na Okresnom súde Kežmarok, vrátane konania sp.zn. 3C/150/2014, kedy dňa 5.9.2014 súd uznesením pripustil zmenu žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. území C., obec C., okres Kežmarok, zapísaných na LV č. XXX. V jednotlivých konaniach takisto dochádzalo, vzhľadom na charakter sporu, aj k spojeniu vecí na spoločné konanie (konanie sp.zn. 3C/150/2014 bolo pôvodne vedené pod sp.zn. 3C/168/2006). Prečíslovanie pozemkov, zmeny žaloby a spájanie vecí na spoločné konanie spôsobilo medzi prejedávanými spormi na tunajšom súde zjavnú zmätočnosť nie len pre žalobcu, ale aj pre konajúci súd, o čom svedčí aj skutočnosť, že až odvolací súd v uznesení č.k. 13Co/121/2016-506,13Co/122/2016-506 zo dňa 26.9.2017 zistil totožnosť sporu sp. zn. 2C/139/2010 so skôr začatým sporom sp. zn. 3C/150/2014.

9. Okolnosti dané v priebehu konania a jedinečnosť procesnej situácie súd považuje za rozhodujúce a odôvodňujúce pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, a preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia.

10. Proti uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, a to len proti výroku o trovách konania, pričom navrhli, aby odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Odvolanie odôvodnili ustanovením § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva a spravodlivý proces.

12. Poukázali na to, že treba vychádzať z nálezů Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 168/2018 z 10.10.2018, v ktorom ústavný súd zaujal postoj k otázke ústavnosti postupu všeobecných súdov pri aplikácii § 237 CSP.

13. Z tohto rozhodnutia ústavného súdu vyplýva záver, podľa ktorého, ak všeobecný súd rozhodne o trovách konania a postupom podľa § 237 CSP bez toho, aby pred rozhodnutím umožnil dotknutým stranám zaujať svoj postoj k otázke dôvodnosti aplikácie tohto ustanovenia, zaťaží svoje konanie

ústavnoprávnou vadou, v príčinnej súvislosti s ktorou dôjde k porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

14. Keďže súd pred vydaním napadnutého rozhodnutia neumožnil žalovaným, aby zaujali svoje stanovisko k otázke dôvodnosti aplikácie pravidla vyplývajúceho z § 237 CSP, tak im v zmysle záverov ústavného súdu svojím postupom znemožnil, aby vykonávali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého sú v okolnostiach danej veci dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nepriznať im právo na náhradu trov konania je nesprávny. Predmetná procesná situácia nenesie žiadne prvky jedinečnosti, keďže žalobca zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom konal s plným vedomím, že svojím postupom vytvára v konaní procesnú prekážku pre jeho ďalšie vedenie. Realizácia pozemkových úprav nijakým spôsobom nevstupovala do úvah žalobcu o tom či a v akom rozsahu podať žalobu, alebo by nejakým spôsobom legitimovala dôvodnosť postupu, výsledkom ktorého došlo ku kumulácii súdnych konaní. V okolnostiach danej veci nie je nič, čo spôsobovalo zjavnú zmätočnosť či už pre žalobcu alebo pre súd, brániacu im vyhodnotiť danú situáciu od počiatku procesne správny spôsobom.

16. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných navrhol uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

17. Poukázal na to, že procesná prekážka v podobe prekážky litispendencie v danom konaní vznikla až právoplatnosťou uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/94/2013 z 25.3.2014. Za jej vznik v tomto konaní môže výlučne nesprávny postup súdu v inom konaní, a to pod sp.zn. 3C/150/2014 a nie žalobca. Boli to práve žalovaní, ktorí svojimi procesnými vyjadreniami prostredníctvom svojho bývalého právneho zástupcu danú zmätočnosť na strane súdu umocňovali a až do skončenia konania sa bránili pripusteniu prekážky litispendencie.

18. So zreteľom na obsah odvolania žalovaných, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, a preto výrok o zastavení konania, ktorý odvolaním žalovaných napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

19. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

20. Súd prvej inštancie nezistil v prejednávanej veci všetky okolnosti právne významné pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi sporovými stranami a v tomto smere nesprávne rozhodol. Okolnosť, že si súd pred rozhodnutím o aplikácii § 257 CSP v tejto otázke nevyžiadal stanoviská strán, bola nahradená postupom tohto súdu v štádiu odvolacieho konania, kde sa strany v odvolaní i vo vyjadrení k nemu k tejto otázke riadne vyjadrili. Zrušenie napadnutého uznesenia v súčasnom štádiu konania a vrátenie veci súdu prvej inštancie už nie je možné, nakoľko odvolací súd takýto postup už zvolil (uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/121/2016-506, 13Co/122/2016-506 z 26.9.2017). V tejto súvislosti treba poukázať na ustanovenie § 390 písm. a) CSP.

21. Podľa § 256 ods. 1, 2 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

22. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že pôvodne začalo konanie na súde prvej inštancie pod sp.zn. 3C/168/2006 (žaloba bola podaná 6.11.2006), v ktorom sa však žalobca domáhal určenia práva hospodárenia k predmetným nehnuteľnostiam, pričom pôvodné rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto veci č.k. 3C/168/2006-183 z 2.12.2010 a rozhodnutie odvolacieho súdu sp.zn. 19Co/51/2011 zo 17.1.2012 boli zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/94/2013 z 25.3.2014. Až následne uznesením č.k. 3C/150/2014-68 (po zmene spisovej značky tohto konania od 2.6.2014) z 5.9.2014 bola pripustená zmena (spresnenie) žaloby v prejednávanej veci na určenie, že

vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. C., okres K., je žalobca. Aj najvyšší súd v uvedenom uznesení konštatoval, že k takejto zmene žaloby nedošlo zatiaľ vo forme jej pripustenia súdom prvej inštancie, z čoho vyplýva, že otázka určenia vlastníckeho práva sa stala predmetom konania až uvedeným uznesením súdu prvej inštancie - Okresného súdu Kežmarok, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17.9.2014.

24. V predchádzajúcich štádiách konania došlo k spojeniu vecí, a to uznesením súdu prvej inštancie č.k. 2C/139/2010-32 z 18.4.2012 tak, že veci vedené pôvodne pod sp.zn. 2C/139/2010 a 2C/41/2012 sa spájajú na spoločné konanie a budú vedené pod sp.zn. 2C/139/2010.

25. V konaní pod sp.zn. 2C/41/2012 (na základe žaloby podanej 14.3.2012) sa žalobca domáhal proti tým istým žalovaným určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Zároveň treba konštatovať, že vo veci 2C/41/2012 sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalobou, ktorá bola podaná pred zmenou žaloby vykonanej uznesením z 5.9.2014. Pokiaľ následne zmenil žalobu vo veci 3C/150/2014 (3C/168/2006), a to na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, hoci konanie o tomto predmete už prebiehalo pod sp.zn. 2C/41/2012, spôsobil tak uvedenú prekážku litispendencie.

26. V prejednávanej veci, t.j. pod sp.zn. 2C/139/2010 sa spis v čase od 23.3.2015 do 5.4.2016 nachádzal na odvolacom súde (konanie vo veci 13Co/51/2015 Krajského súdu v Prešove) a následne taktiež v čase od 24.11.2016 do 6.11.2017 (konanie na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 13Co/121/2016, 13Co/122/2016), pričom následným podaním doručeným na súd prvej inštancie navrhol žalobca zastavenie konania s poukazom na uvedenú prekážku litispendencie.

27. Za týchto okolností nesprávne postupoval súd prvej inštancie, pokiaľ v otázke náhrady trov konania v prejednávanej veci aplikoval ustanovenie § 257 CSP a nepriznal náhradu trov žiadnej zo sporových strán. Žalobca totiž v zmysle vyššie uvedeného spôsobil prekážku litispendencie v prejednávaných veciach tým, že vo veci 3C/150/2014 zmenil žalobu na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, hoci takéto konanie už (v zmysle vyššie uvedeného) prebiehalo pod sp. zn. 2C/41/2012, v ktorom podal žalobu. Následne na základe pokynu odvolacieho súdu sa muselo konanie v prejednávanej veci pre túto prekážku zastaviť. Nemožno hovoriť (len) o procesnej zmätočnosti súdu prvej inštancie v prejednávanej veci a v tomto smere akceptovať argumentáciu žalobcu v odvolacom konaní, pretože rozhodujúce procesné situácie nastali na základe procesných návrhov a postupov žalobcu. Preto nemožno akceptovať ani argumentáciu žalobcu, že žalovaní svojimi procesnými návrhmi spôsobili danú procesnú situáciu.

28. Preto postupom podľa § 388 CSP odvolací súd uznesenie v napadnutej časti zmenil a priznal žalovaným nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalobcovi, ako sporovej strane, ktorá opísanými procesnými úkonmi spôsobila vytvorenie prekážky pre pokračovanie v konaní a následne takto nesie procesnú zodpovednosť za zastavenie konania.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaní ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, majú nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorí v odvolacom konaní úspech nemali. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).